Psikolog – Konu Özeti

ASHB Unvan Değişikliği Sınavı · 12 konu · sınavda en çok sorulan bilgiler

1. Öğrenme Psikolojisi

- Klasik koşullanma: KUU-KUT, KU-KT; genelleme, ayırt etme, sönme, kendiliğinden geri gelme.
- Edimsel: pekiştirme tarifeleri (değişken oranlı en dirençli), şekillendirme, Premack.
- Garcia: tat kaçınması, biyolojik hazırlık. Wolpe: sistematik duyarsızlaştırma (karşıt koşullanma). Seligman: öğrenilmiş çaresizlik.

2. Sosyal Psikoloji

- Asch: grup baskısıyla uyma (çizgi deneyi). Milgram: otoriteye itaat; deneycinin uzaklaşması ve kurbanın yakınlaşması itaati azaltır.
- Seyirci etkisi (Darley-Latané): sorumluluğun dağılması ve çoğulcu bilgisizlik; kalabalık arttıkça yardım azalır.
- Bilişsel çelişki (Festinger): tutum-davranış tutarsızlığı rahatsızlık yaratır; yetersiz gerekçelendirmede tutum değişir (1-20 deneyi).
- Temel yükleme hatası: başkasının davranışında kişiliği abartma; kendine hizmet eden yanlılık: başarı içsel, başarısızlık dışsal.
- Grup düşüncesi (Janis): yenilmezlik yanılsaması, öz sansür, zihin bekçileri, oy birliği yanılsaması.
- Sosyal kaytarma, grup kutuplaşması, hale etkisi, kendini doğrulayan kehanet (Rosenthal-Pygmalion).

3. Psikopatoloji

- OKB: obsesyon (düşünce) + kompulsiyon (kaygıyı azaltan davranış), içgörü genellikle korunur.
- TSSB: 1 aydan uzun; yeniden yaşantılama, kaçınma, biliş/duygudurumda olumsuz değişiklik, uyarılmışlık. 3 gün-1 ay: akut stres bozukluğu.
- Majör depresyon 2 hafta; distimi 2 yıl. Şizofrenide pozitif/negatif belirtiler. Panik bozukluk, yaygın anksiyete (6 ay).

4. Yaşam Boyu Gelişim

- Marcia: kimlik başarısı, ipotek (keşifsiz bağlanma), moratoryum, dağınıklık.
- Elkind: hayali seyirci, kişisel efsane. Erikson psikososyal dönemleri.
- Yaşlılık: benlik bütünlüğü; anımsama terapisi. Ainsworth bağlanma stilleri.

5. Kişilik Psikolojisi

- Beş Faktör (OCEAN): deneyime açıklık, sorumluluk, dışadönüklük, uyumluluk, nevrotiklik.
- Rotter: iç ve dış kontrol odağı. Eysenck: dışadönüklük, nevrotiklik, psikotiklik.
- Allport ve Cattell: özellik kuramları.

6. Psikoloji Tarihi

- Wundt 1879 Leipzig ilk laboratuvar. Titchener yapısalcılık (içebakış). James işlevselcilik.
- Gestalt: Wertheimer (phi), Köhler, Koffka. Watson 1913 davranışçılık bildirgesi.
- Ebbinghaus: unutma eğrisi, anlamsız heceler. Bilişsel devrim: Neisser 1967, Chomsky'nin Skinner eleştirisi.

7. Psikoterapi Kuramları

- Ellis REBT: A olay, B inanç, C sonuç, D sorgulama. Beck: bilişsel üçlü (kendi, dünya, gelecek), otomatik düşünceler.
- Rogers: koşulsuz olumlu kabul, empati, tutarlılık. Perls Gestalt: boş sandalye, şimdi ve burada. Frankl: paradoksal niyet.
- Psikanaliz: serbest çağrışım, aktarım/karşı aktarım, direnç. OKB'de maruz bırakma ve tepki önleme.

8. Bağımlılık Psikolojisi

- Prochaska-DiClemente: düşünce öncesi, düşünme, hazırlık, eylem, sürdürme. Motivasyonel görüşme: Miller ve Rollnick.
- Tolerans (artan doz ihtiyacı), yoksunluk, aşerme. DSM-5'te kumar bozukluğu resmî tanı; internet oyun bozukluğu araştırma bölümünde.
- Wernicke-Korsakoff: tiamin eksikliği, konfabulasyon. Opioid entoksikasyonu: miyozis, solunum baskısı (nalokson); yoksunluk: midriyazis, esneme, ishal.

9. Bilişsel Psikoloji

- Miller: 7 ± 2, öbekleme. Atkinson-Shiffrin çok depolu model. Baddeley-Hitch: merkezi yönetici, fonolojik döngü, görsel-uzamsal defter, epizodik tampon (2000).
- Craik-Lockhart: işlemleme düzeyleri (anlamsal işleme kalıcıdır). İleriye ve geriye ket vurma.
- Kahneman-Tversky: kullanılabilirlik, temsil edicilik, çapalama, çerçeveleme etkisi.

10. Gelişim Psikolojisi

- Piaget: duyusal-motor (nesne sürekliliği, A-değil-B hatası), işlem öncesi (üç dağ, benmerkezcilik), somut işlemler (korunum), soyut işlemler (sarkaç problemi).
- Vygotsky: yakınsal gelişim alanı, iskele. Harlow: temas rahatlığı. Freud fallik dönem: Oidipus, süperego.

11. Kişilik Kuramları

- Savunma mekanizmaları: yer değiştirme, yansıtma, yüceltme, karşıt tepki, bastırma.
- Adler: aşağılık duygusu, üstünlük çabası, doğum sırası. Jung: kolektif bilinçdışı, arketipler. Horney: temel kaygı (insanlara doğru, karşı, uzak).
- Rogers: değer koşulları, uyumsuzluk. Kelly: kişisel yapılar, Rep testi.

12. Deneysel Psikoloji

- Çift kör desen; Hawthorne etkisi; Rosenthal deneyci beklentisi; plasebo.
- İç geçerlik tehditleri: tarih, olgunlaşma, test etkisi, ortalamaya gerileme, denek kaybı, karıştırıcı değişken.
- Denekler içi desen: az katılımcı, düşük hata varyansı, sıra etkisi riski (karşı dengeleme). Denekler arası desen: seçkisiz atama.

MemurOdak

Bu konunun tüm sorularını ücretsiz çöz

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı görevde yükselme ve unvan değişikliği hazırlığı

Bu özet, Memur Odak'taki konu çalışmasının bir parçasıdır. Ücretsiz üye ol; konunun bütün sorularını çöz, yanlışlarını takip et, unvanına göre deneme yap.

Ücretsiz üye ol, soru çözmeye başla →

Üyelere ücretsiz:

- 5.600+ özgün soru, madde açıklamalı çözümler
- Unvanına göre 50 soruluk deneme (şef, şube müdürü, VHKİ, memur...)
- Her Cuma 20.00 Türkiye geneli deneme ve sıralama
- Yanlışlarım listesi ve aralıklı tekrar
- Konu özetleri ve tüm PDF'lerin tam hâli

memurodak.tr